

არასამთავრობო ორგანიზაციები პოლიციის მიერთანასწორობის მოძრაობის აქტივისტების ცემის ფაქტს ეხმაურებიან

ადამიანის უფლებების დაცვაზე მომუშავე ორგანიზაციები და ჯგუფები უკიდურეს აღშფოთებას გამოვხატავთ ბათუმში „თანასწორობის მოძრაობის“ აქტივისტების, ლევან ბერიანიძისა და თორნიკე კუსიანის სავარაუდო პოლოფობიური მოტივით ცემის, თვითნებური დაკავებისა და პოლიციის თანამშრომლების მიერ დამამცირებელი და არაადამინური მოპყრობის ფაქტებზე და პროვერატურას მოვუწოდებთ საქმის დროული და ეფექტური გამოძიებისკენ, რათა უზრუნველყოფილი იქნას დამნაშავე პოლიციელების სამართლიანი დასჭა.ამასთან, შინაგან საქმეთა სამინისტროს ვთხოვთ შესაბამისი პოლიციის თანამშრომლების უფლებამოსილების დაუყოვნებლივ შეჩერებას და სამართალდარღვევის დადასტურების შემთხვევაში გათავისუფლებას, საპოლიციო სისტემის შიგნით ვი - სიძულვილით მოტივირებულ დანაშაულებთან ბრძოლის ეფექტური პოლიტიკის გატარებასა და თანასწორობაზე დაფუძნებული საპოლიციო

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

კულტურისადამკვიდრებას.

2017 წლის 25 აგვისტოს, გამთენისას, ქ. ბათუმში თორნიკე კუსიანს, ლევან ბერიანიძესა და მათ თანმხელებ სამ პირსუცნობმა პირმასავარაუდოდჰომოფობისა და ტრანსფორმის ნიადაგზე სიტყვიერი შეურაცხყოფამიაყენადა ფიზიკურად გაუსწორდა. ძალადობრივ ინციდენტში გარშემო მყოფი სხვა პირებიც ჩაერთვნენ. დაზარალებულებმა დახმარებაშემთხვევის ადგილთან მყოფ პოლიციისთანამშრომლებსსთხოვეს, თუმცა დანაშაულებრივი ინციდენტის დაფიქსირების მიუხედავად, პოლიციელებს არანაირიერაგირება არ მოუხდენიათ და დაზარალებულებს საპატრულო პოლიციაში დარეკვის შესაძლებლობაც არ მისცეს. ამის საპირისპიროდ, ლ.

ბერიანიძედათ. კუსიანითვითნებურად დაკავესდამათ მიმართ მკვეთრად ჰომოფონიური შინაარსის სიძულვილის ენა გამოიყენეს. დაკავებულებისთვის პოლიციისთანამშრომლებს **არგანუმარტავთსაპროცესო უფლებები**, დაკავებისმიზები

დაარცხელეთონჩედარეკვისსაშუალებამისცეს. ბათუმის საქალაქო სამმართველოს პოლიციის მე-6 განყოფილებაში გადაყვანის პროცესში კიდაკავებულ აქტივისტებზე პოლიციამიძალადა. მეტიც, პოლიციის განყოფილებაში ფიზიკური შემოწმებისას პოლიციის თანამშრომლებმა დაკავებულებს **გაშიშვლება** მოსთხოვეს დაღირსების შემლახავ მოპყრობასთან ერთად, პომოფობიური შინაარსის სიტყვიერი შეურაცხყოფა **მიაყენეს**. ამასთან დაკავებულები მიუთითებენ, რომ დროებითი მოთავსების იზოლატორში სამედიცინო შემოწმებისას ექიმმა გულგრილობა გამოიჩინა, ლევან ბერიანიძის მიყენებული ფიზიკური დაზიანებები სრულყოფილად არ შეაფასა და **არასახაშესაბამის დოკუმენტებში**.

აღსანიშნავია, რომ რამდენიმე დღის წინ ბათუმის საქალაქო სამმართველოს მე-6 განყოფილების თანამშრომლებმა ლგბტ თემის რამდენიმე წევრის მიმართ გამოვლენილ ძალადობასთან დაკავშირებით ასევე არ მიიღო სათანადო ზომები და პოლიციამ მოძალადების ნაცვლად, თავად დაზარალებულები დააკავა. [1] წარსულში ფიქსირდება რამდენიმე საქმე (მათ შორის, 2016 წლის 20 აგვისტოს „თეთრი ხმაურის მოძრაობის“ აქტივისტის, პაატა საბელაშვილის თვითნებური დაკავების **ფაქტი**; წინა წლის ზაფხულში პოლიციელების მიერ ტრანსფორმიური მოტივით ერთ-ერთ თემის წევრის, რ. შ. ცემის ფაქტი), სადაცასევეჩანს აღნიშნული პოლიციის განყოფილების თანამშრომლების სავარაუდომონაწილეობა თვითნებური დაკავებისა და პომოფობიურიძალადობის ინციდენტებში.

ჩემოთ წარმოდგენილი ფაქტობრივი გარემოებები ლევან ბერიანიძისა და თორნიკე კუსიანის მიმართ კერძო პირების მხრიდან სავარაუდო ჰომოფონიური მოტივით ცემასა და პოლიციის თანამშრომლების მხრიდან ფიზიკური და ფსიქიკური ტკივილისა და

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

მორალური ტანძვის მიყენებით არაადამიანურ და ღირებისა და პატივის შემლახავ მდგომარეობაში ჩაყენებაზე მიუთითებს, რაც შესაბამისად წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126-ე მუხლითა და 144³-ე მუხლის მეორე ნაწილითგათვალისწინებულ დანაშაულებრივ ქმედებებს, რომელიც ჩადენილია სსკ-ის 53¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სექსუალური ორიენტაციის საფუძველზე,
შეუწყნარებლობის მოტივით.

ადამიანის უფლებებზე მომუშავე ორგანიზაციები წლების განმავლობაში მიუთითებენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მხრიდან სიძულვილით მოტივირებულ დანაშაულებთან ბრძოლის ერთიანი სტრატეგიისა და სისტემური პოლიტიკის არარსებობაზე, თუმცა, პოლიტიკური ნების არარსებობის გამო, უწყებას ხელშესახები რეფორმა ამ მიმართულებით არც ვი დაუწყია. ჰომო/ბი/ტრანსფორმიურ ნიადაგზე ჩადენილი დანაშაული ხშირად პოლიციის ეფექტიანი რეაგირებისა და გამოძიების გარეშე რჩება, საპოლიციო სისტემის პირისპირ აღმოჩენილი უფლების დარღვევის მსხვერპლები ვი, ჰომოფობიური პოლიტიკისა და საპოლიციო კულტურის გამო, განმეორებად ვიქტიმიზაციას განიცდიანს. მსგავს დანაშაულებში კვეთება ხოლმეპოლიციის მხრიდან ბრალის დაზარალებულებზე გადატანისა და მსხვერპლების დაკავების **ტენდენცია**. მეტიც, ზოგიერთ შემთხვევაში პოლიცია თავად მიმართავს ძალადობას ლგბტი თემის წევრების მიმართ და თავის ჰომო/ბი/ტრანსფორმიურ დამოკიდებულებას ყველაზე სასტიკი ფორმებით ავლენს.

არსებული არაეფექტიანი, დისკრიმინაციული და რეპრესიული საპოლიციო პოლიტიკა აძლიერებს საზოგადოებაში არსებულ ჰომო/ბი/ტრანსფორმიურ ნინასწარგანწყობებს, ქმნის დაუსკელობის გარემოს და პოლიტიკური და სოციალური სივრციდან დისკრიმინირებული ჯგუფების გარიყვას განაპირობებს. საპოლიციო სისტემაში ინსტიტუციონალიზებული ჰომოფობია ლგბტი თემის სისტემურ ჩაგვრას აღრმავებს და თანასწორობის პოლიტიკის გატარებას შეუძლებელს ხდის. მსგავს ძალადობრივი ინციდენტებში პოლიციის თანამშრომლების მონაწილეობა ასუსტებს ლგბტი ადამიანებისა და სხვა ჩაგრული ჯგუფების ნდობას სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმართ და მათ ძალადობის პირისპირ მარტოებს ტოვებს.

ლევან ბერიანიძისა და თორნიკე კუსიანის საქმე ასევე მწვავედ ავლენს დამოკიდებელი საგამოძიებო მექანიზმის არარსებობის პრობლემას, რომელიც სამართალდამცავი ორგანოების სისტემის შიგნით ჩადენილი დანაშაულის დამოკიდებელი და ეფექტიანი გამოძიების გარანტია უნდა იყოს.

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

ჩემოთ აღნიშნული შეფასებების გათვალისწინებით, ხელმომწერი ორგანიზაციები მოვუწოდებთ

• საქართველოს პროკურატურას, უზრუნველყოს

პოლიციის თანამშრომლებისა და ასევე კერძო პირების მხრიდან ლ. ბერიანიძისა და თ. კუსიანის ცემის ფაქტებზე დროული, დამოუკიდებელი და ეფექტური გამოძიება, მათ შორის, დაზარალებულებისთვის სტატუსის დროული მინიჭების, ქმედების სათანადო კვალიფიკაციის (პოლიციელების ქმედების ნაწილში სსკ-ის 144³-ემუხლის მეორე ნაწილის (დამამცირებელი და არაადამიური მოპყრობა) გამოყენება, ასევე სიძულვილის მოტივის გამოკვეთა და საპროცესო დოკუმენტებში ასახვა), დამნაშავე პოლიციის თანამშრომლების სამართლიანი დასკის უზრუნველყოფისგათვალისწინებით. ამასთან, საქმეზემაღალისაჭაროინტერესისგათვალისწინებით, მოახდინოს გამოძიების პროგრესისა და შედეგების შესახებ საზოგადოების დროული ინფორმირება;

• შინაგან საქმეთა სამინისტროს, უზრუნველყოს

ბათუმის საქალაქოს სამმართველოს პოლიციის მე-6 განყოფილების შესაბამისი თანამშრომლების ქმედებების შესწავლა და სამართალდარღვევის დადასტურების შემთხვევაში მათი გათავისუფლება დაკავებული თანამდებობიდან. საქმის შესწავლის პროცესში არსებითია სამინისტრომ უზრუნველყოს აღნიშნული პირების უფლებამოსილების შეჩერება;

სიძულვილით მოტივირებულ დანაშაულებზე სისტემური და ეფექტური პოლიტიკის გატარება, რაც ინსტიტუციურ დონეზე, მათ შორის, მოითხოვს, სტრატეგიის დოკუმენტის, სპეციალიზებული საპოლიციო სამსახურების შექმნასა და დამოუკიდებელი შიდა მონიტორინგის მექანიზმების ამუშავებას.

• საქართველოს მთავრობას, უზრუნველყოს

სიძულვილით მოტივირებულ დანაშაულებზე, ასევე სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ჩადენილ დანაშაულებზე რეაგირების ეფექტური პოლიტიკისა და მექანიზმების შექმნა, რაც, მათ შორის, გულისხმობს დამოუკიდებელი საგამოძიებო მექანიზმის ამუშავებას.

• საქართველოს პარლამენტს, უზრუნველყოს

სიძულვილით მოტივირებულ დანაშაულებზე, ასევე სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ჩადენილ დანაშაულებზე სამართალდამცავი უწყებების საქმიანობაზე ეფექტური

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

საპარლამენტო კონტროლი;

პომო/ბი/ტრანსფორმი ძალადობის დაგმობასა და თანასწორობის მხარდაჭერაზე ორიენტირებული საჯარო განცხადებების გაკეთება და პოლიტიკის გატარება.

ადამიანის უფლებების სწავლებისა და მონიტორინგის ცენტრი (EMC)

თანასწორობის მოძრაობა

ქალთა ინიციატივების მხარდაჭერი ჰაუზი (WISG)

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია (GYLA)

ფონდი ღია საზოგადოება - საქართველო (OSGF)

საქართველოს დემოკრატიული ინიციატივა (GDI)

საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო (TI)

ტოლერანტობისა და მრავალფეროვნების ინსტიტუტი (TDI)

კავშირი საფარი

მედიის განვითარების ფონდი (MDF)

პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის (PHR)

ქალთა მოძრაობა

თემიდა

კონსტიტუციის 42-ე მუხლი

პერა 21

იდენტობა

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

[1] აღნიშნულ საქმეს ქალთა ინიციატივების მხარდამჭერი ჰგუფი (WISG) აწარმოებს.